

Program

Policy

Handlingsplan

Riktlinje

Program för digital utveckling i Västerås stad och dess helägda bolag 2024–2027

Antaget av kommunfullmäktige 2024-02-01

Dnr KS 2023/00315

VÄSTERÅS STAD

Förord

Hur bör Västerås stad förhålla sig till digitalisering? Den frågan besvaras i föreliggande text som är ett förslag på strategisk inriktning för Västerås stad inom digitalisering. Den är skriven som ett program och avser att omfatta Västerås stad och dess helägda bolag.

Innehållet i den strategiska inriktningen är framtaget i nära dialog och samverkan med representanter från Västerås stad, bland annat processledningsgruppen för digitalisering. Den strategiska inriktningen tar även hänsyn till det som sker på den nationella arenan, aktuell forskning inom området och tidigare dokumentation kring digitalisering från Västerås stad. En utvärdering och analys av det tidigare programmet har också utgjort underlag för det fortsatta arbetet.

För att få kraft i den strategiska inriktningen behöver programmet konkretiseras med aktiviteter i en handlingsplan och genom verksamhetsplanering i respektive nämnd och bolag. På så sätt synliggörs nämnder och bolags bidrag till programmets målområden, Västerås stads vision och övergripande målsättningar med stöd av digitalisering, modern teknik och innovativa arbetssätt.

Program	anger en långsiktig politisk viljeinriktning och mål för utvecklingen inom ett specifikt område
Policy	utgår från stadens värdegrund och anger vilka förhållningssätt som ska prägla arbetet i koncernen Västerås stad inom ett specifikt område
Handlingsplan	innehåller planerade strategier och om det behövs politiska ställningstaganden för att nå politiskt satta mål eller en politisk viljeinriktning
Riktlinje	säkerställer ett riktigt agerande och en god kvalitet i arbetet inom ett särskilt område i kommunen eller i koncernen

1. Inledning

Visionen för Västerås stad är att bli staden utan gränser. Staden där människorna känner att allt är möjligt. En stad att vara stolt över. En stad med människan och tekniken i en framgångsrik symbios.

Digitaliseringen är ett verktyg som kan förbättra vardagen för västeråsarna, och den skapar möjligheter att nå Västerås stads vision och övergripande målsättningar. Därför ska digitaliseringen betraktas som en naturlig del i både styrning och utveckling. Digitaliseringen ger Västerås stad möjlighet att hantera utmaningar och omvärldens förväntningar genom att erbjuda en effektiv och innovativ välfärd.

Syftet med detta program är att beskriva Västerås stads strategiska inriktning och förflyttning mot att fullt ut dra nytta av digitaliseringens möjligheter. Programmet syftar också till att beskriva det förhållningssätt som ska genomsyra förflyttningen och arbetet med digitalisering av staden. Programmet tar avstamp i Västerås stads vision och inriktning samt den nationella inriktningen inom digitalisering.

2. Digitalisering – en del i ett större sammanhang

Digitaliseringen är ett komplext fenomen. Digitaliseringen ställer därför krav på gemensam riktning och samordning. Den förändring som digitaliseringen skapar är radikal, och kräver att Västerås stad och helägda bolag arbetar med ständigt lärande, nytänkande och utforskande. Vidare är digitalisering ett högt prioriterat område på såväl ett internationellt som ett nationellt plan. På den nationella arenan arbetar bland annat SKR aktivt med frågan ur en mängd olika perspektiv, men arbetet med att nå effekter är ett lokalt och regionalt ansvar.

Digitaliseringen bidrar till att stärka förutsättningarna för samarbeten, informationsdelning, analys och kunskapspridning. Därför har Regeringen satt målet att Sverige ska vara bäst i världen på att tillvarata digitaliseringens möjligheter. Det övergripande syftet med digitaliseringen av offentlig sektor enligt den nationella inriktningen är att erbjuda enklare, öppnare och effektivare service till alla samt att främja digital kompetens och digitalt ledarskap.

En effektiv och innovativ samverkan och samproduktion är en av framgångsfaktorerna för att möta invånares, organisationers och företags förväntningar på offentlig sektor. Detta är särskilt viktigt då den digitala transformationen, både inom Västerås stad och samhället i stort, behöver ske tvärsektoriellt, allt från utbildning och omsorg till stadsutveckling och kultur.

3. Digitaliseringens bidrag

Rätt hanterad kan digitaliseringen bidra till stora nyttor för våra kärnverksamheter och medborgare genom förenklad informationshantering och utvecklade arbetssätt. Exempel är ökad måluppfyllelse och resurseffektivitet för Västerås stads kunder och medarbetare. Vidare kan nyttjandet av digital information i verk-

samhetsutvecklingen stärka stadens förmåga att analysera, utveckla och följa upp sina uppdrag, både centralt och lokalt i kärnverksamheten.

4. Målområden

Digitaliseringen är komplex och ställer krav på gemensam riktning och samordning. Därför fokuserar den strategiska inriktningen på tre områden som tillsammans skapar möjligheter att utnyttja digitaliseringens nyttor och samtidigt bidra till Västerås stads övergripande vision och målsättningar.

HÖG DIGITAL FÖRMÅGA

Kompetens inom digitalisering är grunden för att kunna driva och realisera nyttorna av digitaliseringen, oavsett om det handlar om att kunna ta till sig och förhålla sig till nya arbetssätt eller om det handlar om att se möjligheter och driva verksamhetsutveckling. Det handlar också om förmågan att navigera och kunna delta i det digitala samhället i stort. Västerås stad ska därför etablera och stärka sin förmåga att förstå, fånga och förändra på basis av digitala möjligheter. Ett väl fungerande ledarskap är en viktig förutsättning för säkerställande av den digitala förmågan i verksamheten.

DATADRIVNA STADEN

Den tekniska utvecklingen gör att vi kan analysera och hantera mer data än vad som tidigare varit möjligt. Genom att tillgängliggöra och säkerställa kvaliteten på data skapas möjligheter att utveckla attraktiva och användbara tjänster för medborgare. Utvecklingen av datadrivna tjänster underlättar också för stadens medarbetare genom förenklade arbets- och analysprocesser samt rutiner. Arbetet med utveckling av datadrivna tjänster ställer krav på ett förhållningssätt där data betraktas och behandlas som en strategisk resurs för att utveckla stadens tjänster, service och verksamheter.

HANDLINGSKRAFTIG VERKSAMHET

För att vi fullt ska kunna dra nytta av digitaliseringens möjligheter behöver vi skapa rätt förutsättningar för utveckling och innovation. Vi behöver säkerställa att våra medarbetares kompetens och erfarenhet används i vårt utvecklingsarbete. Chefer och medarbetare behöver ta ett aktivt ägarskap för digitalisering och våga utmana befintliga arbetssätt och processer. För att uppnå detta behöver det finnas både tekniska grundförutsättningar och en kultur som främjar utveckling och innovation i verksamheterna. För Västerås stad är det viktigt att stärka verksamheternas förutsättningar och handlingskraft att möjliggöra digital transformation.

5. Vägledande principer

För att skapa gemensam förståelse och förhållningssätt bör följande principer tillämpas i planerings- och utvecklingsarbetet inom Västerås stad. De vägledande principerna ska stödja Västerås stads digitala transformation.

UTGÅ FRÅN INVÅNARE OCH MEDARBETARES BEHOV OCH NYTTA

Börja med att identifiera och förstå användarnas faktiska behov. Fokus på behoven ger möjlighet att koncentrera sig på de initiativ som ger mest nytta. Identifiera tidigt den effekt som ska uppnås och specificera nyttan för olika intressenter och målgrupper.

GÖR DET ENKELT OCH SÄKERT ATT ANVÄNDA FÖR ALLA

De digitala lösningarna ökar, samtidigt som alternativen till de digitala lösningarna blir färre. Det är viktigt att de digitala tjänster som utvecklas är säkra och enkla för målgruppen att använda, med hänsyn till bland annat arbetsituation och digital kompetens. Tjänster bör i så hög grad som möjligt ta hänsyn till det digitala sammanhang som användaren rör sig i och är van vid.

ARBETA ÖPPET, ÅTERANVÄND OCH DELA

Utgå från redan befintliga komponenter, standarder och vägledningar för att säkerställa återanvändning, öppenhet och delning av information. Tillgänglig gemensam data och information utgör en strategisk resurs för utvecklingsarbetet och ska därför användas vid utveckling av digitala tjänster för stadens olika målgrupper.

Vi arbetar öppet och lär av varandra för ökad kvalitet. Vi bidrar till det digitala kretsloppet genom att bygga öppna lösningar och dela öppna data som andra kan bygga nya tjänster av. Lokal utveckling kan växlas upp och användas av andra offentliga aktörer.

BALANSERA FÖRNYELSE OCH STABILITET

I arbetet med digital transformation är det viktigt, ur ett hållbarhetsperspektiv, att balansera förnyelse och stabilitet. Vi bygger vidare på det som redan finns när vi utvecklar och utforskar nya möjligheter. Detta gäller både för digitala lösningar och för engagemang hos verksamheter och enskilda individer. Dessutom tar vi hänsyn till perspektiv såsom informationssäkerhet, juridik, teknik, arkitektur och ekonomi för att våra målgrupper ska känna tillit och förtroende för våra kvalitativa tjänster.

VÅGA UTMANA BEFINTLIGA ARBETSSÄTT OCH STRUKTURER

Att driva digital transformation innebär förändring på flera olika nivåer, både för användare och för de som arbetar med digitala lösningar. För att uppnå nytta behöver vi utmana befintliga arbetssätt och strukturer, såväl organisatoriska som kulturella. Vi arbetar med moderna metoder och uppmuntrar till ett flexibelt arbetssätt i vår digitala förflyttning. För att ha förmågan att göra detta behöver vi ständigt utveckla våra kompetenser och bedriva en aktiv omvärldsbevakning samt innovationsarbete.

6. Genomförande

Digitaliseringen ska utgöra en integrerad del i den ordinarie styrningen och verksamhetsutvecklingen. Nämnder, styrelser och bolag har ett stort ansvar i realise-

ringen av programmet. Programmets målområden ska konkretiseras med aktiviteter genom verksamhetsplaneringen på förvaltningsnivå.

Till programmet hör en övergripande, politiskt fastställd, handlingsplan som kompletteras med en verksamhetsnära genomförandeplan. Syftet med den övergripande handlingsplanen och genomförandeplanen är att operationalisera stadsövergripande aktiviteter som är nödvändiga för att staden ska röra sig i programmets riktning.

För att realisera programmets mål är det viktigt med en tydlig samordning från stadsledningskontoret, då det möjliggör bättre hushållning med resurser och effektiv kunskapsspridning. En central samordning och koordinering minskar också risken för suboptimering, ofullbordade processer och tekniskt oförenliga lösningar.

VÄSTERÅS STAD

Kontaktcenter: 021-39 00 00

www.vasteras.se